Kázeň z ev. večerných služieb Božích v Bratislave (NK), utorok,
17. 11. 2026, 18.00; ES 358, Žalm 50, 1 – 6 . 14 – 15, 216, 431, A 54;

téma:

Čo je sloboda?

Galatským 5, 1 – 11: *„1Kristus nás oslobodil k slobode. Stojte teda a nedajte sa zapriahnuť zase do jarma otroctva!2Ajhľa, ja Pavel vám hovorím: ak sa dávate obrezať, Kristus vám nič neprospeje.3A znovu osvedčujem každému obrezanému, že je povinný plniť celý zákon.4Úplne ste odlúčení od Krista, ktorí chcete byť ospravedlnení zo zákona; vypadli ste z milosti.5Lebo my pomocou Ducha z viery očakávame nádej spravodlivosti.6V Kristovi Ježišovi totiž ani obriezka ani neobriezka nemá moc, ale viera činná skrze lásku.7Dobre ste bežali! Kto vám zabránil naďalej poslúchať pravdu?8Toto prehováranie nie je od Toho, ktorý vás povoláva.9Trochu kvasu nakvasuje celé cesto.10Som presvedčený o vás v Pánovi, že si v ničom nezmeníte zmýšľanie. Kto však robí zmätok medzi vami, bude znášať trest, nech je ktokoľvek.11Ale bratia, prečo ma ešte prenasledujú, ak ešte hlásam obriezku? Veď tak je odstránené pohoršenie kríža.“*

Milí bratia a milé sestry!

Dnes je Deň boja za slobodu a demokraciu. Súvisí s obdobím, keď predstavitelia našej vlasti slobodu síce deklarovali, ale v mnohom ohľade jej nepriali. Prevziať zodpovednosť za svoj život, živobytie, napĺňať svoje plány v profesijnej oblasti mnohým nebolo umožnené. Nemálo ľudí preto z našej krajiny emigrovali do slobodnejšieho sveta.

Sloboda je však aj riskantná. Znamená i možnosť zvoliť si zle. Deje sa to, keď slobodu chápeme tak, že pred **prijatím nejakého rozhodnutia, stojíme tkp. na „území nikoho. Domnievame sa, že sloboda je autonómna voľba z neutrálneho východiskového bodu, v ktorom človek patrí iba sám sebe, je sebe pánom.** Môže sa vydať naľavo alebo napravo. Takto chápali slobodu dávni Gréci.

Boh, Tvorca sveta aj autor života každého z nás, Ten, ktorý životu dokonale rozumie, nám vo svojom slove obsiahnutom v Biblii dal vedieť, že On takto slobodu nechápe. **V biblickom myslení nikdy neexistuje okamih, v ktorom by človek stál na**

„území nikoho". Podľa Písma svätého človek už má svoje pevne určené – zamýšľané miesto. Vonkoncom však nemyslime na nejaký nemenný osud, ktorému nemožno uniknúť. Ak Biblia hovorí: Človeče, máš pevne určené miesto, tak chce povedať predovšetkým toto: tvoj život má zmysel, má svoje určenie, svoj cieľ. Nie si na svete preto, aby si žil ako zblúdená, stratená ovečka. Tvoj život má zmysel a Pán Boh ti ho chce dať spoznať. Týmto cieľom je život dôvery k Pánu Bohu – On, Boh-Stvoriteľ. Okolo Neho je svet. Podobne, ako Slnko stojí v centre a okolo neho obiehajú planéty, aj **človek má od počiatku svoje miesto a svoje určenie. Svojím myslením, cítením, vôľou i konaním sa máme vzťahovať k stredu – k Bohu**, lebo ako Božie stvorenia patríme Jemu – Stvoriteľovi.

Podľa Božieho slova sloboda znamená vravieť vedome „áno"Bohu slovami i skutkami. Radostne súhlasiť s Božím plánom, s vôľou Boha, ktorý nám dáva život.

Priblížme si to ešte na jednom príklade. Ryba je stvorená pre život vo vode. Bez vody by nemohla existovať. Vžime sa do situácie, že by ryba jedného dňa dostala nápad: *Nebolo by to nádherné opustiť vodu a žiť na suchu?* Keby ľudia, ktorí o rybách nič nevedia, videli onú rybku, ako sa na súši mece, chveje a myká, tak povedia: *Akúže len má táto rybička radosť, aká je vitálna. Rybu takú plnú života sme jakživ nevideli!* Kto však rybám len trochu rozumie, vie, že zdanlivá vitalita ryby nie je ničím iným, ako jej smrteľným zápasom. **Ryba totiž môže žiť iba vo vode. Len vo vode môže byť slobodná, voľne sa pohybovať, plávať sem a tam.**

Z tohto príkladu je azda jasnejšie, že **pre človeka znamená sloboda: naše vedomé „áno" Bohu, ku ktorému patríme – nemenej ako patrí ryba k vode.** Ryba patrí do vody, vták do vzduchu. Tak je to naprogramované. Len výnimočne sa môže stať, že sa rybe zachce žiť na suchu, ale v tom prípade jej hrozí zahynutie. Rýb sa nik nepýta, súhlasia s tým, že chcú žiť vo vode. Naproti tomu **človek je dopytovaný, či povie Bohu „áno" alebo „nie". On sa môže slobodne rozhodovať a vždy nanovo slobodne rozhoduje, či bude žiť podľa svojich plánov, alebo podľa najlepšieho plánu, ktorý má pre jeho život Boh.**

Sme vyzvaní povedať Mu slobodné, vedomé ,,áno", dokázané poslušnosťou Bohu. Nejde o slepú poslušnosť. Poslušnosť, ku ktorej sme vyzvaní, zodpovedá skôr otázke: **Chceš stať sa tým, kým byť máš a môžeš?**

Všetci sme už dostali aj uskutočnili onen „nerozumný“ nápad, žiť mimo svojho určenia. Vďaka tomu, že Pán Ježiš Kristus nás svojou smrťou a vzkriesením vrátil späť do „vody“, ako sme počuli z listu Galatským (5, 1): *„Kristus nás oslobodil k slobode.“* Vydobyl nám slobodu a volá nás: Nedajte si ju vziať. My to však predsa robíme, ako kedysi kresťania v Galácii.

Ich problémom bolo, že sa nechali oklamať falošnými učiteľmi, ktorí tvrdili: Iba dôvera v Boha – v Ježiša Krista a láska k ľuďom nestačí. Treba aj rituál – obriezku – tak, ako to robia Židia. Títo sa pomýlene nazdávali, že naplnením požiadavky zákona (obriezkou) zmiernili Boží hnev – uzmierili Boha, zámer ktorého s ich životom predtým odmietli, pohrdli ním.

Pravdou je, že **dodržanie iba čiastky zákona nás nemôže vrátiť späť k slobode. To je možné len keď splníme celý zákon – všetky jeho požiadavky alebo keď vierou prijmeme milosť, ktorú nám Boh daroval v Ježišovi Kristovi.** Pán Ježiš nám vydobyl stratenú slobodu. Prijmime to, a nechcime k tomu nič pridávať. **Pán Boh od nás nežiada nič viac, ako to, aby sme verili Jemu – Jeho Synovi Ježišovi, poslušne dôverovali, že Božie úmysly s nami sú najlepšie – a túto dôveru prakticky dosvedčovali láskou k ľuďom.** K tomuto Božiemu zámeru nie je nutné nič pridávať: ani obriezku, ani nejaké mimoriadne extatické prejavy. To všetko totiž vedie zase iba k otroctvu.

Tak, ako nepatrná nákaza môže prerásť v zhubnú epidémiu, aj malý odklon od Božieho zámeru s nami nás dovedie opäť len do otroctva. To, k čomu apoštol Pavel volal Galatských a k čomu sne volaní aj my, je spoliehať sa na to, že Kristova krv zmysla naše hriechy a zmierila nás s Bohom; že **to, na čom vskutku záleží, je viera v Božiu dobrotivosť prejavujúca sa láskou k blížnym. To je program pre náš život.** Aj nám znie: Ver, že si slobodný, že Ježiš Kristus ti vrátil slobodu. Zostaň na pozore voči útokom na túto slobodu. **Zotročiť nás chcú klebety,**

ohovárania, povery, strach o budúcnosť, túžba po majetku a sláve, hnev, rozčúlenosť – to, keď viac či menej vedome do popredia staviame vlastné ja. Niektoré zo svojich otrockých väzieb ani nepoznáme. Otroci, ktoré o svojom zotročení nevedia, sú najpovoľnejší. *„A tak, kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol“* (1Kor 10, 12).

Každé otváranie sa vierou Božiemu slovu, je krokom do slobody. Kiež aj to dnešné. Amen.

Modlitba:

Pane Bože, ďakujeme, že Ty praješ slobode, žičíš nám ju a vedieš nás k nej. Svojím slovom i celým životným príbehom Pána Ježiša Krista nás oslovuješ a očakávaš od nás slobodnú odpoveď.

Ďakujeme, že naše bytie neurčuje osud, ale smieme slobodne vravieť „áno", Tebe, Bože. Veď len u Teba sme „doma" ako ryba vo vode, iba v spoločenstve dôvery, poslušnosti a lásky s Tebou Pane a Spasiteľ náš, sa môže náš život dobre, slobodne rozvíjať.

Prosíme, aby sme rástli v slobode Tvojich detí. Modlíme sa aj za prenasledovaných pre vieru v Teba, za ľudí zotročených závislosťami či diktátorskými režimami. Prosíme, zmiluj sa. Amen.

S použitím: *Siegfried Kettling: Kto si, Adam? (vyd. Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2008):* **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**